

WIELKA ZBIÓRKA PAMIĄTEK DLA MUZEUM HISTORII POLSKI

Muzeum Historii Polski od maja 2016 r. prowadzi społeczną zbiórkę pamiątek historycznych „Małe Wielkie Historie”. Celem zbiórki jest pozyskanie muzealiów do kolekcji Muzeum Historii Polski: obiektów o wartości historycznej, zarazem łączących się z osobistymi losami darczyńców.

Muzeum jest zainteresowane przedmiotami codziennego użytku, fotografiami, pocztówkami, dokumentami, listami i pamiętnikami, prasą, a także elementami ubioru, umundurowania, uzbrojenia i wyposażenia wojskowego, zabytkowymi urządzeniami oraz wyrobami rzemieślniczymi i artystycznymi świadczącymi o historii Polski i polskiej kultury, przemianach społecznych i gospodarczych.

Pamiątki wędzą w skład tworzącej się kolekcji Muzeum Historii Polski. Część ofiarowanych przedmiotów trafi na wystawę stałą Muzeum, a wszystkie inne dary zostaną należycie zabezpieczone z myślą o badaczach przeszłości i przyszłych wystawach czasowych.

Od początku akcji Muzeum nawiązało współpracę z ponad 800 instytucjami w Polsce i na świecie – m.in. z Wielkimi Brytanią, Francją, Włoch, Szwecji, Stanów Zjednoczonych, Kanady, Australii, Japonii, Rosji, Kirgistanu, Argentyny, Chile, RPA.

Do tej pory udato się pozyskać około 9000 obiektów. Wśród eksponatów znalazły się przedmioty otrzymane od darczyńców prywatnych i instytucji z różnych stron świata.

Dużą część darowizn stanowią książki, prasa oraz różnego rodzaju archiwalia i dokumenty: rękopisy, pisma urzędowe, dyplomy, legitymacje, broszury czy albumy ze zdjęciami rodzinnymi. Wśród otrzymanych pamiątek znalazły się między innymi średniowieczne krzyżczyki z XI-XIV w., dokumenty i listy wybitnych postaci, wżaz do podziemnej radiostacji Armii Krajowej „Łódź podwodna” i zbiór związanych z nią pamiątek, fortepian z ok. 1900 r., kapsuła czasu z 1862 r., płyty gramofonowe oraz kredens z lat 20. XX w., XVIII-wieczne dokumenty z życia codziennego oraz biżuteria patriotyczna z okresu po powstaniu styczniowym. Muzeum w ramach zbiórki powiększyło swoje zbiory również m.in. o fotografie dokumentujące różne wydarzenia polityczne w Polsce w latach 80. XX w., matrycę i ramę do sitodruku z tekstem przysięgi Solidarności Walczącej i ręcznie dekorowaną skrzynkę z autografami członków Polskiej Organizacji Wojskowej – pamiątką z pobytu w więzieniu w Kownie w latach 1920-1922.

Osoby zainteresowane przekazaniem do Muzeum pamiątek mogą zgłaszać się osobiście, telefonicznie bądź e-mailowo.

Prosimy kontaktować się z nami pod numerami telefonów:

+48 [22] 211 90 29,

+48 [22] 211 90 48

lub e-mailowo:

pamiatki@muzhp.pl

Szczegóły oraz regulamin zbiórki „Małe Wielkie Historie” dostępne są na stronie Muzeum Historii Polski – www.muzhp.pl



- STALÓWKA FIRMY MARABUT, MODEL 516, OKRES MIĘDZYWOJENNY. DAR IWONY ZAJĄC.
- SZCZYPCY DO CUKRU, Z POL. XIX W. DAR JOLANTY HARBOWSKIEJ.
- ZNACZEK WIELKIEJ KNIĘZY OŁOŃSKO-KRAJOWEJ „RATUJĄCIE DZIECI, OK. 1916. DAR MAREK SZYPLIUSKI.
- ORZELEK LEGIONOWY. PROF. CZESŁAW JARUSZKIEWICZ. DAR MARKA SZYPLIUSKIEGO.
- ZNACZEK SOLIDARNOŚCIOWY Z LAT 80. XX W. DAR RAFAŁA KULIBICKIEGO.
- RĘCZNIE DEKOROWANA SKRZYŃKA Z AUTOGRAFAMI CZŁONKÓW POLSKIEJ ORGANIZACJI WOJSKOWEJ – PAMIĄTKA Z POKRYTU W WIĘZIENIU W KOWNIE W LATACH 1920-1922. DAR ANNY NALEWSKIEJ.
- PARASOL Z RĄCZKĄ IMITUJĄCĄ KOŚĆ SŁONIOWA, LATA 30. XX W. [?]. DAR ERY MYSZKARCZUK.
- CYLINDER Z ORIGINALNYM PUDELSKIEM, POZYTEK XX W. DAR JANA KAPITAŃSKIEGO.

CHCEMY, BY JAK NAJWIĘCEJ OSÓB WŁĄCZYŁO SIĘ W TWORZENIE MUZEUM HISTORII POLSKI

ROZMOWA Z DYREKTOREM MUZEUM HISTORII POLSKI ROBERTEM KOSTRO

siewiciele dla każdego Polaka, który dba o swój tożsamość i interesuje się historią naszego kraju.

Co do tej pory udało się państwu pozyskać? Jaki są najstarsze, najciekawsze obiekty przekazane Muzeum?

Otrzymałyśmy już prawie 9000 pamiętek i cały czas nadjeżdża nowe. Jednym z najstarszych obiektów jest list podpisany przez króla Jana Kazimierza, natomiast najciekawszym jest zbiór kilkadziesiąt pamiętek przekazanych przez panią Marię Starcewską-Lambasa. To przedmioty związane z Wystawą Światową w Nowym Jorku, która odbyła się w latach 1939-1940. Są one wyjątkowe, bo do tej pory nieznanie historykom sztuki. To bardzo interesujące odkrycie i – dla nas – spore wzmocnienie galerii muzealnej, poświęconej 20-leciu międzywojennemu.

Bardzo ważną są także przedmioty związane z trudnymi losami Polaków. Od Agnieszki Romaszewskiej otrzymaliśmy mebel ze skrytką,

która była używana przez jej rodzinę zarówno w czasie II wojny światowej, jak i potem w okresie KOB-ru i Solidarności. Podarowano nam także porażające pamiętniki związane z pobytami w obozie koncentracyjnym Mauthausen-Gusen.

W jaki sposób konstruowana jest kolekcja MHP, poza sposobem zbierka?

Kolekcję budujemy na kilka sposobów. Ważnym źródłem pozyskiwania obiektów na wystawę jest współpraca z archeologami. Zdecydowaną szczytówką – dla nas interesującym odkryciem – były wykopaliska z końca XIX wieku, które wydobłyśmy z Jeziora Lednickiego – będzie ono ekspozycją w przestrzeni pokazującej początki państwa polskiego.

Dругo to niezwykle cenne fragmenty kamierniaki z rezydencji warszawskiej Villa Regia. Kilka lat temu zespół dr. Huberta Kowalskiego znalazł je w Wile. Znamy nas interesujący fragment z lat 30. XX wieku, który wydobłyśmy z fasady pałacu Villa Regia i początki XVII w., by można było podziwiać wspaniałość tej

architektury. Chcemy również w ten sposób pokazać, w jaki sposób Polska była doświadczana przez potęg szwedzką.

Przy pozyskiwaniu interesujących nas obiektów korzystamy także z aukcji i kontaktów z kolekcjonerami prywatnymi. Niebagatelną rolę dla nas też współpracę z innymi instytucjami muzealnymi, które wyrażają nam bardzo wiele ekspozycyj. Obiektów, które w ten sposób pozyskamy będzie kilka tysięcy.

Po latach ruszyła na warszawskiej Cytaдели budowa nowoczesnego gmachu MHP, wedle zapowiedzi ma on być gotowy w 2021 roku. Czy to realny termin?

Tak, nie widzę żadnych większych zagrożeń, choć oczywiście przy tej skali inwestycji kłopoty zawsze mogą się przytrafić. Już teraz zdarzyło się, że budowa została zamknięta na jeden dzień ze względu na niewybuch, przez który trzeba było ewakuować wszystkich pracujących.

Jakie, oprócz budowy budynków muzeum, są najbliższe plany MHP?

Mamy szereg projektów twórczych, edukacyjnych i naukowych. Staramy się w dalszym ciągu realizować nasz wieloletni, najważniejszy projekt muzealny – chociażby „Przytęsknie-Nieopodległość” czy „Wydarzenie Historyczne Roku”. Nie chcemy stracić publiczności, z którą komunikowaliśmy się przez 12 lat naszej funkcjonowania, zanim dostaliśmy do momentu budowy budynku muzeum.

Rozmawia Agata Zbieg (PAP, dzieje, pl)

[Daria Maria Starcewska-Lambasa - wystawa w Państwowym Muzeum w Warszawie](#)

[Na Wystawie Światowej w Nowym Jorku](#)

[wielu... \(1 - 2 - 3\)](#)

[OZODNA WOJENNA Z MICHALCZYNEM](#)

[SIOŁO DREWNIANY Z „POROBU PAŃ”](#)

[PROF. JANA BOGUTOWSKIEGO](#)

[MACEJOWE CERAMICZNE WYKONANE PRZEZ ARTYSTĘ Z GRUPY CERAMIKÓW, 1935-1939 R.](#)

[DREZAN Z WIEDZI ZARODKOWATEJ PRZEZ STEFANA SZUBOWSKO, LATA 30. XX W.](#)

[MEDYCYNA WILKOŁA, LATA 30. XX W.](#)

TO WIELKA RĄDOŚĆ, ŻE PRZEDMIOTY Z WYSTAWY ŚWIATOWEJ W NOWYM JORKU Z 1939 R. ZNALAZŁY SIĘ W MHP

ROZMOWA Z DARCZYCĄ MARIĄ STARCEWSKĄ-LAMBASĄ



Oforowała pani Muzeum Historii Polski kilkadziesiąt przedmiotów z pawilonu polskiego Wystawy Światowej w Nowym Jorku z 1939 r. Tym samym wypełniła palący życzenie swojej siostry, producentki filmowego Jerzego Starcewskiego. Tak, siostry były szczęśliwe, gdyż wiedziały, że te przedmioty znalazły się w Polsce.

Czy siostry prosił pania o to osobiście?

Nie miałam od nich żadnych konkretnych instrukcji, ale wiem jak bardzo kochała Polskę. Kiedy znalazła się w Polsce – i jeśli wierzymy w życie pozagrobowe – siostry na pewno się teraz uśmiechają do mnie z góry.

W jaki sposób Jerzy Starcewski wszedł w posiadanie przedmiotów pokazywanych na Wystawie Światowej?

W 1940 r. polski pawilon w Nowym Jorku zamknięto, bo nie było już na niego pieniędzy

– wszystko przeznaczone na wojnę, a nie na kulturę. Przedmioty przegnił dom sukienicy, a stryj kupował co mógł, ostrożni grozili na wydatki. Kupował wszystko – szelki z ceramiką, dzwon, hułaską labę wybijaną małymi paciorkami, a nawet buty ślicznie. Kiedy wybuchła wojna, stryj z ciocią mieszały w małym mieszkalnym centrum w Manhattan. Jednak rząd przysłał to mieszkanie, podobnie jak cały budynek, na hotel dla marynarzy. Na szczęście, dzięki znajomym, stryj kupił drewniany dom nad oceanem, usytuowany 18 mil od Nowego Jorku. Tym samym zdobył miejsce, aby rzeczy wykupione z kolekcji siołkówny.

Największą rzeczą, którą mógł być jeden z trzech dzwoń, wystawionych w polskim pawilonie w Nowym Jorku. W 1948 r., mój stryj z ciocią Ela, przylecieli do Polski pierwszym „Batorym”. Dzwon ofiarowali Księżkowi Kametowi w Warszawie. Na pierścionki pastercze wszystko wokół było jeszcze niezmiernie, ale dzwon zadowolony.

Jak pani zetknęła się z kolekcją siostry?

W 1958 r. przyjechałam jako studentka do ich domu w Starach. Zgodziłam się z życzeniem swojej siostry, producentki filmowego Jerzego Starcewskiego. Tak, siostry były szczęśliwe, gdyż wiedziały, że te przedmioty znalazły się w Polsce.

Co konkretnie podarowała pani Muzeum Historii Polski?

Najlepiej przekazałam Muzeum Historii Polski 47 obiektów, a potem – jeszcze kilka. W tej chwili są one katalogowane, ale w sumie będzie to ponad 50 obiektów.

Wśród podarowanych przedmiotów znalazł się m.in. stół zaprojektowany przez Jana Bogutowskiego z wyposażenia tzw. pokójku pani. Wykonano go z dwóch rodzajów drewna, ma gładkie kształty. To najcenniejsze, które ze sobą przysłałam. Kilka tygody

temu do Muzeum przyszedł Jan Jagna Bogutowski, żeby obejrzeć stół; bardzo się wzniesły.

Muzeum podarowało także m.in. naczynea ceramiczne twórców z kręgu warszawskiej ASP, m.in. Julii Kotarbińskiej, Julii Brzezickiej i Juliana Mickiana. Wśród darów znalazły się także worytki zremontowane, tkaniny oraz wydawnictwa książkowe, np. „Kaszka drowicka” Jana Brzechwy.

A co zdecydowało o tym, że postanowiła pani przekazać te przedmioty właśnie MHP?

Miejsca dla nich szukałam od dawna. Bardzo chciałam, żeby kolekcja nie była rozproszona, ale żeby te obiekty znalazły się w jednym miejscu. To wyjątkowy zbiór. Też rzeczy komplement w Polsce nie ma. Trochę eksponatów znajduje się w Muzeum Polskim w Ameryce i siedziba w Chicago, ale do Polski niemal nie trafla.

Kiedy poznałam panią Krystynę Nowakowską, autorkę fascynującej książki „Pawilon polski na nowojorskiej wystawie światowej [1939-1940]”, to właśnie ona zaczęła mi pomagać w pozyskiwaniu odpowiedniej placówki. Jednocześnie nawiązałam kontakty z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zbliżyłam się do panią Katarzynę Kubiak. Zaprogramowałam go do domu wraz z artystką ceramiczną Kasią Stefanik. I tym sposobem, dzięki radom dwojga młodszych od siebie ludzi z całego szeregu zachowanych w stulecie, udało się znaleźć miejsce dla kolekcji w Muzeum Historii Polski.

Potem dowiedziałam się, że Muzeum przeniesie się do Cytaдели na Żoliborzu, a ponieważ jestem żoliborzanką, tym bardziej się ucieszyłam.

Rozmawia Agata Zbieg (PAP, dzieje, pl)

[OZODNA WOJENNA Z MICHALCZYNEM](#)

[SIOŁO DREWNIANY Z „POROBU PAŃ”](#)

[MEDYCYNA WILKOŁA, LATA 30. XX W.](#)

[MACEJOWE CERAMICZNE WYKONANE PRZEZ SPÓDNIOSIELE W DAWIDOWIE, LATA 30. XX W.](#)

[TOKARSTWA POLSKA 84-0 W GOSYŃSKIM FURTEKAL, PROF. POLSKIE ZARZĄDZ. OPTYCZNE SA, LATA 30. XX W.](#)

[PROJEKT NA SER Z MICHALCZYNEM](#)

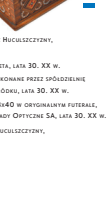
[DREZAN Z WIEDZI ZARODKOWATEJ](#)



Trwa zbiórka pamiętek historycznych dla MHP nazwana „Małe Wielkie Historie”. Jaki jest jej główny cel, które przekazać Muzeum swoje pamiętki?

Są dwa główne cele naszej zbiórki. Po pierwsze zbieramy obiekty, które mogą trafić na wystawę stałą lub do zbiorów Muzeum Historii Polski. Jeżeli ktoś ma interesujące pamiętki, przedmiot lub dokument, np. plakaty z 20-lecia międzywojennego, podziemie wydawnictwo z II wojny światowej czy wydawnictwo z okresu pierwszej „Solidarności”, zapraszamy do nas. Interesują nas także historie prywatne – pamiętki, dokumenty, zdjęcia z domowego archiwum związane z Powstaniem Warszawskim lub z innym ważnym wydarzeniem w dziejach Polski np. zyskał na Syberię w latach 40. XX wieku czy emigracja w okresie wojny lub PRL-u. Też to pamiętki, oficjalne czy bardziej prywatne, pokazujące ważne doświadczenia Polaków i Polski.

Istotnym aspektem prowadzonej zbiórki – oprócz celu ściśle muzealnego – jest możliwość bezpośredniego kontaktu z publicznością. Chcemy, aby jak najwięcej osób włączyło się w proces tworzenia Muzeum Historii Polski. Widzimy, że jest ono ważne nie tylko dla tych, którzy przysięgają tutaj zawodowo jako muzealnicy i historycy, ale to także istotne przed-



PRZYSZŁA SIEDZIBA I WYSTAWA STAŁA



Muzeum Historii Polski będzie mieścić się na terenie Cytadeli Warszawskiej (tzw. Park Niepodległości). Znajdą się tam istniejące już Muzeum X Pawilonu i Muzeum Katyńskie oraz nowe siedziby Muzeum Wojska Polskiego i MHP.

W nowym gmachu MHP znajdzie się narracyjna ekspozycja stała, która w sposób innowacyjny przedstawi najważniejsze wątki dziejów Polski (od początków państwa polskiego po XXI wiek), w tym historię polityczną, kultury, życia społecznego i obyczajów. Centralne miejsce znajdzie w niej historia polskiej wolności. Wystawa stworzona będzie przy wykorzystaniu zarówno oryginal-

nych obiektów, jak i środków scenograficznych i multimedialnych. W siedzibie Muzeum znajdą się także sala wystaw czasowych, centrum edukacyjne i konferencyjne, auditorium, sala kinowo-teatralna, restauracja, magazyny i pracownie konserwatorskie.

Na ponad 30 ha przestrzeni zaplanowano również miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców stolicy.

Powstanie tym samym unikatowy ośrodek muzealny, stanowiący centrum popularyzacji historii i dialogu na temat dziedzictwa narodowego.

Podstawowe dane budynku

Muzeum Historii Polski:

- powierzchnia: ok. 36 700 m² oraz ok. 8000 m² na magazyny, pracownie konserwatorskie i pomieszczenia techniczne Muzeum Wojska Polskiego
- liczba kondygnacji: 4 nadziemne, 2 podziemne
- liczba podziemnych miejsc parkingowych: 322
- powierzchnia wystaw stałej: 7000 m²
- powierzchnia wystaw czasowych: 1500 m²
- auditorium: ok. 600 osób
- sala kinowa: ok. 150 osób

MAŁE WIELKIE HISTORIE

Zbiórka pamiątek dla Muzeum Historii Polski
Przyłącz się do niej!

Zbieramy pamiątki przeszłości, fotografie, dokumenty, przedmioty codziennego użytku.

Czekamy na Wasze osobiste historie. Razem tworzymy kolekcję Muzeum Historii Polski.

MAŁE
WIELKIE
HISTORIE